

Hvordan siger man nej til en hånds-rækning?

POLITIKEN | KULTUR | Søndag 8. november 2020

MODERNE MENNESKER ANDERS HAAHR RASMUSSEN

Forrige weekend var jeg på legeplads med mine nevøer, tre og syv år gamle, gang i den. Den yngste havde sin løbecykel med, og da vi efter et par timer bevægede os mod udgangen, kolliderede han med en jævnaldrende pige, ligeledes på løbecykel. Et frontalt sammenstød, som heldigvis foregik i så adstadigt tempo, at ingen kom det mindste til skade.

Pigens far hjalp hende på ret kurs igen og sagde så, henvendt til mig og med let hovedrysten:

»Female drivers ...«.

Jeg udstødte en slags grin. Jeg ved ikke helt hvorfor. Vel for at kommunikere til ham, at jeg forstod pointen og tog vel imod den.

Bortset fra at jeg ikke var helt glad for min reaktion. For jeg synes, det var en træls kommentar. Bevares, jeg har da tænkt det samme i frustrerede øjeblikke på motorvejen, men det gør det ikke bedre. Én ting er, at det ikke passer - Bilmagasinet forsøgte at dræbe myten så sent som i sommer, mænd er klart overrepræsenterede i ulykkesstatistikkerne - men selv hvis fakta var anderledes, hvor fedt er det så at fyre sådan en kønsstereotyperende, kvindenedsættende automatreaktion af? Ovenikøbet om sin egen datter.

Så hvorfor grinede jeg? Hvorfor tø-hø-bakkede jeg op om det? Skulle jeg blive bedre til at ødelægge den gode stemning? Blive en *killjoy*, som det hedder, en glædesdræber, når man siger fra over for nederen adfærd uden frygt for at ødelægge den gode stemning, skabe ubehag. Ubekvæmhed er forandringens begyndelse, som forsker og feminist Sara Ahmed argumenterer for i sit 'Killjoy Manifest'.

»Kællinger!«

Men mit problem er ikke kun, at jeg foretrækker god stemning. Det er også, at de hyggesexistiske kommentarer ofte fungerer som mere og andet end bare træls snak. De kan være en slags hånds-rækning.

Jeg snakkede med en kammerat om det forleden. Han havde været i svømmehallen med sin bror og efterfølgende stået i omklædningsrummet og snakket om, hvor svært ham og kæresten havde det. Det gik rigtig dårligt i deres parforhold. En ældre mand havde overhørt dele af samtalen, og på vej ud i badet stak han lige hovedet frem for at give sit bidrag.

»Kællinger«.

Andet sagde han ikke. Og man kan med en vis ret mene, at det er en nederen ting at sige. Det vakte ikke genkendelse hos min kammerat. Han tænkte ikke på sin kæreste som en kælling eller på deres problemer som udtryk for kvindekønnets håbløshed.

Men så snakkede vi om, at den ældre mand heller ikke nødvendigvis tænkte sådan. At han måske prø-

vedte at sige, hvor skidesvært det er at være i et parforhold. Kærlighed er megakompliceret, tosomhed er en prøvelse, for alle. Det havde han sikkert ikke lige ord for og tilhørte også en generation, der har lært ikke at udtrykke sig blødt over for fremmede mænd, men da det først lykkedes min kammerat at lytte igennem den bryske udmelding, så hørte han det som et klap på skulderen: Du er ikke alene, unge mand.

Og så er det sgu ikke bare stemningen, man er bange for at dræbe med et »Vil du være venlig at tale ordentligt!«.

Det er mandens tro på, at det gavner at række ud. At han har noget at tilbyde. På samme måde med faren på legepladsen. Måske var det ikke særlig vigtigt for ham at skære kvindelige bilister over én kam. Måske prøvede han bare at afmontere en potentiel konflikt. Han sagde sikkert »Female drivers« som en måde at kommunikere 'No worries, vi er cool, vores fejl, alt er fint, god dag'.

Tak - og nej tak

Det er ikke for at undskylde det. Det er for bedre at forstå situationen. Og forstå, hvordan jeg bedst håndterer den. For jeg har stadig ikke lyst til at hø-

Hvorfor grinede jeg? Hvorfor tø-hø-bakkede jeg op om det? Skulle jeg blive bedre til at ødelægge den gode stemning?

hø-grine, som om det var en fed ting at sige. Det er ikke fedt, jeg vil ikke være med til det.

Men ligesom hvis nogen har gjort sig umage for at stege en god steak til dig uden først at spørge, om du er vegetar, så bombarderer du heller ikke din vært med et foredrag om det moralsk forkastelige i at spise kvæg og produktionsdyrenes absurde store bidrag til klimaudfordringerne. Du finder en måde at anerkende hendes gestus og de bagvedliggende anstrengelser, samtidig med du står ved dig selv og dine principper. Siger fra.

Jeg ved ikke, hvordan det kunne have set ud på legepladsen. Jeg kunne have smilet af hans »female drivers ...« og tilføjet:

»... eller bare drivers«.

Min kammerat i svømmehallen kunne have sagt »Tak for støtten«, oprigtigt, og tilføjet: »Men min kæreste er nu ikke nogen kælling«.

Et tak og et nej tak. Et nudge i den rigtige retning. Jeg tror, det gør noget bedre end den strenge fordømmelse. Og det gør helt sikkert noget bedre end at læ, udglattende.

kultur@pol.dk

På denne plads skriver et panel af skribenter om at være menneske i tiden. I denne uge: Anders Haahr Rasmussen, journalist og forfatter.